

Saulėta,
dieną 40', naktį 30.
Saulė teka 6:56, leidžiasi 4:22

Alšauskas, K. 7 2 70
7312 S. Washenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVI

Price 10c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Lapkričio-November 29 d., 1969 m.

Kaina 10c

278

V. VOKIETIJA PASIRASĖ ATOMINE SUTARTI

VAK. VOKIETIJA PRISIDĖJO PRIE ATOMINIŲ GINKLŲ NEPLATINIMO

BONA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė penktadienį nutarė tuoj pat pasirašyti atominį ginklų neplatinto sutartį ir pavedė savo ambasadoriams Washington, Maskvoje ir Londone ją pasirašyti. Vokietija tuo pačiu tapo 25-ta valstybe priėmusia šią sutartį, kurią prastimė Amerika ir Sovietų Sąjunga. Nepaslapstis, kad šios sutarties svarbiausias uždavinys ir buvo užkirsti kelią Vakarų Vokietijai įsigyti atominis ginklus. Vienu metu Amerika rimtai svarstė įsteigti Europoje bendrą povandeninių laivų, ginkluotų Polaris atominėmis raketomis, laivyną. Sovietai dėjo visas pastangas, kad šitoks laivynas, kuriame dalyvautų ir Vokietija, nebūtų steigiamas. Iš to atsirado ir atominis ginklų platinimą draudžianti sutartis.

Keliai dar turi esminių ydų

Vilniuje leidžiamo žurnalo Mokslo ir Gyvenimo šiuo metu 9-me numeryje pasakojama apie kelius ir jų raidą nuo gilių senovės. Kalbama ir apie Lietuvos kelius praeity ir pateikiami duomenys apie juos dabar.

Kietos dangos kelių Lietuvoje dabar esą 13,400 kilometrų, iš jų 3,135 kilometrų juodos dangos kelių, tai yra asfaltuotų. Tačiau tik 100 kilometrų yra perskirtas atskirų krypčių greitkelis, kuris tik dabar baigiamas tvarkyti. Kiti automobiliams skirtieji juodos dangos keliai turi tik dviejų juostų važiuojamąją dalį. Juostos neatskirtos linija, ir vairuotojai turi spresti iš akies, ar savo puse važiuoja. Skiriamųjų linijų nėra dėl labai paprastos priežasties vadinama didžioji pramonė dar nepajėgia pagaminti tiek daug dažų...

„Mūsų keliai“, sako, „dar turi nemaža esminių ydų, kurios vis labiau ryškėja didėjant automobilių transporto eismui. Būdingas mūsų respublikoje net ir daugelio patobulintų juodos dangos kelių trūkumas yra nepakankamas važiuojamosios dalies plotis, netinkamas kelio planas ir profilis. Šių trūkumų pagrindinės priežastys yra tos, kad dauguma mūsų kelių tapo automobiliai, tolydžio juos pertvarkant remontui skirtomis lėšomis. Finansiniai nuostatai buvo suvaržyti stambesni kelio išilginio profilio ir plano pertvarkymai. Kitas svarbus mūsų autokelių trūkumas yra tas, kad vietinės reikšmės keliai daugiausia turi prastą dangą... 24,600 kilometrų vietinis kelių tinklas, kuris sudaro 72,7% viso respublikos autokelių tinklo, iš esmės tėra mažai pritaikytas

automobilių ir žemės ūkio mašinų eismui. Čia vyrauja grunto keliai (82,5% viso šių kelių tinklo), kurie sunkiai išvažiuojami rudenį ir pavasarį“.

Nepaisant to, Lietuva galinti didžiulius savo kelius: Lietuva turinti vieną tankiausių kietos dangos kelių tinklą „šalyje“, su prask — Sovietų Sąjungoje. Tik Estija ir Gruzija šiuo požiūriu Lietuva dar pralenkia.

Straipsnis pailiustruotas vienos Vilniaus-Kauno greitkelio vietos nuotrauka. Kelias perkirstas ne visai siaura žalia juosta. Važiuojamieji keliai galbūt trijų vidutinio dydžio automobilių pločio, bet kai nėra skiriamųjų linijų, tai sunku spresti, ar tai trijų, ar tik dviejų linijų keliai. Išilgai žygiuoja pora pėsčiųjų...

Tyčia ar netyčia, bet straipsnyje Lietuva įrikiuota į Vakarų valstybių gretas tokiu posakiu: „Nors kol kas Tarybų Lietuvos automobilių transportas palyginti su kitomis Vakarų valstybėmis mažiau išvystytas...“

Nors šis berniukas tik 14 metų, jis jau patyręs karys. Anksčiau kovojęs Viet Congo pusėje, jis perėjo į Saigono vyriausybės kariuomenę, kur pasižymėjo, kaip geras šautuvis.

Specialių Jėgų stovykla Bu Prang kareiviai išsina į priešpuolį, šiaurės Vietnamo daliniai stovyklą laikė apsupę tris savaites, kol atėjo daugiau jėgų ir kol didieji bombonešiai nenutildė komunistų artilerijos aplinkines diunglases.

KINIJŲ EVAKUOJAMI MIESTAI, GYVENTOJAI PARUOŠIAMŲ KARUI

Moterys ir vaikai paruošiami partizaninei talkai

HONG KONGAS. — Masiniai karai su Sovietų Sąjunga pasirošimai komunistinėje Kinijoje paskutiniiais laikais nepaprastai pagyvėjo.

Miestuose ir kaimuose daromi intensyvūs pratimai, kaip apsaugoti nuo puolimų iš oro ir gyventojai apmokomi partizaninio karo taktikos bei visų rūšių ginklų vartojimo. Smarkiai padidinta ginklų gamyba, įskaitant artilerijos pabūklus, smulkius ginklus ir karinius lėktuvus.

Tokios priemonės, daromos tuo metu, kai Pekine kinų-sovietų derybos atsidūrė akligatvyje, Maskvoje aiškinamos kaip kinų „akiplėšikumas“. Bet kad tai yra daugiau negu akiplėšikumas, parodo faktas, kad patys sovietai savo Centrinės Azijos teritorijoms saugoti Kinijos pasieniuose įsteigė naują karinę vadovybę.

Kinai evakuoja savo miestus

Lygiagrečiai su karine paruošama Kinijoje vykdoma planas gyventojams iš miestų išsklaidyti po kraštą. Tuo tarpu evakuojami moterys ir vaikai ir paaugliai, kurie dar netinka produkcijos darbams miestuose. Raudonoji valdžia visai viešai aiškina gyventojams, kad tos priemonės yra reikalingos apsaugoti nuo galimos sovietų atakos iš vienos pusės ir Taivano (Formozos) nacionalistinės kinų kariuomenės iš kitos pusės tuo atveju, jei įvyks karas su Sovietų Sąjunga.

Atvykstantieji iš Kanton provincijos sostinės Canton pasakoja, kad ten vykdoma statyba milžiniško tunelio komplekso, kuriame įrengiamos žmoniems gyventi patalpos ir visuose didesniuose namuose statomos slėptuvės su išėjimais į didįjį tunelį, kurs baigiasi Baltoje Debesies kalne užmiestyje. Taip pat slėptuvės smarkiai statomos kaimų šlaituose ir gyventojai pratinami prie aliarū, nuo kurių jie perspėjami būgnais ir sirenomis. Aliarū išgirdus, moterys ir vaikai bėga į slėptuves, o vyrai skuba į pozicijas prie tuo tarpu medinių kulkosvaizdžių ir patrankų. Miestuose ir kaimuose matyti vyrai, moterys ir vaikai su mediniais

šautuvais apmokomi ginklo vartojimo.

Maistas kraunamas atsargai iš anksto paruoštuose rūsiuose ir visame krašte varoma smarki propaganda, kad reikia padidinti maisto atsargas karo atvejui.

Pekinas tiki karo galimybe

Patiriama, kad kariški pasitruošimai yra ypatingai intensyviai vykdomi Sovietų teritorijose pasieniuose, kur smogiamosios karinės jėgos žymiai sustiprintos ir nukelta apie milijonas daugiau gyventojų, kad reikale galėtų padidinti rezistencines pajėgas.

Stebėtojai įvairiai aiškina tą ginklavimosi ir karo paruošos karštligę, bet visi yra nuomėnės, kad Pekinas rimtai tik, jog karas su Sovietų Rusija darosi visiškai galimas, arba nori parodyti rusams, kaip rimtai kinai yra pasirūpę pasipriešinti sovietų agresijai.

Komunistų laikraštis Hong Konge „Ta Kung Pao“ rašo, kad nepaisant nuo spalio 20 dienos vykstančių derybų, sovietai grėmingai tebekoncentruoja kariuomenę, sviedinius ir aviaciją visu Kinijos pasieniu.

Vokiečių prezidento vizitas Olandijoje

HAGA. — Vakarų Vokietijos prezidentas Gustavas Heinemannas pabaigė savo penkis dienas trukusį vizitą Olandijoje, kur jis buvo priimtas mandagiai, bet šalta. Visi šitokio vizito protokolo reikalavimai buvo išlaikyti, tačiau gyventojai nerodė didelio entuziazmo. Olandai vis dar negali pamiršti paskutiniojo karo ir vokiečių okupacijos.

Amsterdame prezidentas Heinemannas turėjo susitikimą su trim žydų rabinais. Šis gestas pabrėžė, kad prezidentas Heinemannas nebuvo susitęsęs nacių nusikaltimais. Amsterdame Hit-

BALTIJOS KRAŠTAI ITALŲ SPAUDOJ

Lapkričio 12 dieną Milano (Italijos) didysis dienraštis Corriere Della Sera vėl įdėjo stambų straipsnį apie Baltijos kraštus. Šį kartą tai nėra informacija iš tenai, o daugiausia iš pasikalbėjimų su tų kraštų politikais išveivais Stockholme. Kalbėta daugiausia su tais, kurių tenai daugiau, tai yra, su estais bei latviais, tačiau paliestos visiems, taigi ir lietuviams bendros problemos, taip pat ir lietuviams bei Lietuvai liečiantieji duomenys paminėti lygiai tiksliai, kaip ir kiti.

Straipsnį tiksliausiai apibūdina jo antraštės. Pagrindinė, septynių skilčių, sako: „Trys svetur atkurtos tėvynės“. Viršuj jos — „Kelionė į politinių išveivų pasaulį“. Žemiau išdėstomos tezės: „Estai, lietuviai ir latviai pabėgėliai, pasklidę pasaulyje, stengiasi visokiomis priemonėmis sukludinti savo vaikų sutapimą su kraštais, kuriuose jie gyvena. — Valstybinės mokyklos ir universitetai, turintieji perteklių nepakeičiamą tradicijų ir kultūros palikimą, tėvynėje įtakojami rusifikacijos priemonių. — Našta ant kairių vakariečių valstybių sąžinės“.

Straipsnyje yra ne kartą užkliūta už įvairių valstybių, neišskiriant ir Italijos, laikysenos Baltijos valstybių atžvilgiu, kuriuose mato nemaža kompromisų su sąžine. Skyriuje, pavadiname, „Tyli kova“ sako, kad iš visų politinių pabėgėlių baltiečiai atrodo geriausiai informuoti apie tai, kas dedasi jų tėvynėse. Žinios gaunamos per ryšius su giminėmis bei draugais, per padažnėjusius apsilankymus, o taip pat ir iš Vilniuje, Rygoje bei Taline leidžiamų laikraščių, kurie atskleidžia, ką rešimas ten yra užsimojęs. Tomis žiniomis remdamasi, politinė išveivija, esą, imasi priemonių tiems užsimojimams atremti, jiems demaskuoti. Skyriuje „Tragiška pamoka“ pabrėžiama, kad ginkluotoji rezistencija yra atmesta (nurodoma, kad vien Lietuvos jėgų žuvo apie 30,000) ir yra apsispręsta kovoti iš vidaus, ir tik kultūros bei švietimo plotmėje, bet ne politinė, — siekiant sukludinti rusifikaciją, užtikrinti tradicijų pertekimą jaunimui.

Keliais pavyzdžiais vaizduojama, kaip fiktyvi yra tariamoji „respublikų“ autonomija Sovietų Sąjungoje, ir kaip žingsnis po žingsnio grįžta stalininių laikų metodai. Papasakota latvių socialdemokrato Menderio byla, kurs už parodymą ar padavinimą savo memuarų iš Amerikos atvykusiam svečiui neseniai nutėistas penkerius metus kalėti, būdamas jau 84 metų amžiaus.

Gale papasakota vieno Vakarų valstybėje akredituoto lietuvių diplomato pastaba apie juodosios rinkos reikšmę Baltijos kraštuose. Juodoji rinka, esą, savotiškai padedanti kovoti prieš rusifikaciją... Būtent, suomiai, kurie galį ekskursuoti į Baltijos kraštus bei sovietinių vizų (tik turį nakvoti laive, kuriame nuplaukia), maitiną tų kraštų juodąją rinką nalloninėmis kojėnėmis, „parkeriais“, laikrodžiais, maistais, šokoladu, kava, šalikais ir audiniais, o parsivežą atgal degtinų, drauge su žiniomis politiniams išveiviams. O juodoji rinka, praturtinama dar ir išveivų siuntiniais giminėms, traukia turistus iš kitų sovietinių respublikų į „Vakarų Salą“ (Taliną), į „Mūsų New Yorką“ (Ryga) arba „Mažąjį Paryžių“ (atseit, Vilnių). Diplomatas štai kaip aiškines visos tos cirkuliacijos reikšmę: „Tai ne kažin kas, bet reikia rusams parodyti, kad esam pratę gyventi kitokiose sąlygomis, negu toji sovietinio režimo primestoji pilkybė“...

Apskritai, straipsnio informacijos galima rasti nemaža vietos patikslinimams, bet abiem atvejais Corriere Della Sera dienraštis bus gerokai praplėšęs Baltijos kraštus dengiančią tylos uždangą. (E)

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Praėjusią savaitę Pietų Vietname žuvo 130 amerikiečių ir 653 buvo sužeisti, iš jų 283 sunkiai. Vietnamiečių nuostoliai buvo didžiausi visame kare, jų žuvo 567 ir 1,421 buvo sužeistas. Komunistų žuvo 3,201. Su šios savaitės amerikiečių nuostoliais pasiekta užmuštų ir sužeistų 300,000 skaičius. Apskaičiuota, kad per 9 karo metus komunistų, šiaurės Vietnamo ir Viet Congo, žuvo 575,249 kareiviai.

HOUSTONAS. — Mokslininkai jau gavo iš Mėnulio atvežtų akmenų ir dulkių pavyzdžių. Kartu atėjo ir Apollo 12 astronautų darytos fotografijos.

SAIGONAS. — Vietname prasidėjo buvusio aukšto valdininko, prezidento Thieu patarėjo, Vu Ngoc Nha teismas. Kaltinamasis prisipažino buvęs komunistų šnipas ir aukštas partijos pareigūnas. Kartu su juos teisiami 42 asmenys, jų tarpe vienas parlamento narys.

PLEIKU. — Kaip jau buvo rašyta, apie 100 Pleikų karinės ligoninės pacientų, amerikiečių kareivių, Padėkos dieną badavo, protestuodami prieš Vietnamo karą.

JAKARTA. — Centrinėje Javoje, kaip praneša Indonezijos žinių agentūra, yra moterų perteklius. Moterų yra pusė milijono daugiau, negu vyrų. Mokyklose yra 70,000 daugiau mergaičių, negu berniukų.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo policija paskelbė 10 dienų karą juodajai rinkai. Daugelis prekių yra vogtos iš amerikiečių karinių sandėlių.

ADENAS. — Pietinis Jemenas skelbia, kad Saudi Arabijos kareiviai, net aviacija puola jo teritoriją ir pasienyje vyksta aršios kovos.

MEKSIKA. — Apie 3 milijonai meksikiečių vaikų tarp 6 ir 14 metų amžiaus negali lankyti mokyklos, nes trūksta jose vietų ir mokytojų. Šią žinią skelbia Meksikos švietimo ministerija.

BERLYNAS. — Paskutinis iš nacių Vokietijos vadų, laikomas Berlyno Spandau kalėjime Rudolf Hess, 75 metų amžiaus, buvo paguldytas britų karinėje ligoninėje, nes jo skilvys negaluoja.

MONTREALIS. — Latvijos Nepriklausomybės dienos minėjime Montrealyje pagrindinis kalbėtojas buvo kum. Norbertas Trepsa, Batuno prezidentas.

DETROIT, MICH.

Detroito Lietuvių Namų Draugijos ir Dariaus-Girėno Klubo pirmininko dr. Vyta. Milerio pranešimas 1969 m. lapkričio mėn. 17 d.

Lietuvių Namų Dr.-jai bei Dariaus-Girėno klubui glaudžiai bendradarbiaujant, paskutiniu metu reikalai žymiai pagerėjo: Atgaunamas mūsų narių bei Detroito ir apylinkių lietuvių pasitikėjimas šia vietoje.

Neklauzados bei apylinkės vandalai aprandomi. Mašinoms pasistatyti vieta įsigyta. Lieka tik tinkamai sutvarkyti. Galutinai įrengti kainuos apie \$18-20,000.

Spalio mėn. 12 d. įvykęs narių susirinkimas praėjo tvarkingai ir darbingai. Dauguma pritarė valdybos darbo vagai bei numatomu \$25 specialiu mokėsiu klubo patalpoms reprezentatyviai įrengti. Mūsų labai mažas nario mokėstis uoliai mokamas. Reikėtų jį pakelti bent iki \$10.

Spalio mėn. 19 d. pas ponus

Geldžius įvykęs Dariaus Girėno klubo išvažiavimas davė apie \$280 pelno. Pona šūrkai dar paaukojo \$50, Geldžiai vietą bei kitką.

Spalio mėn. 25 d. įvykęs Dariaus-Girėno klubo metinis balius, dėl mažo narių dėmesio, davė tik \$80 pelno.

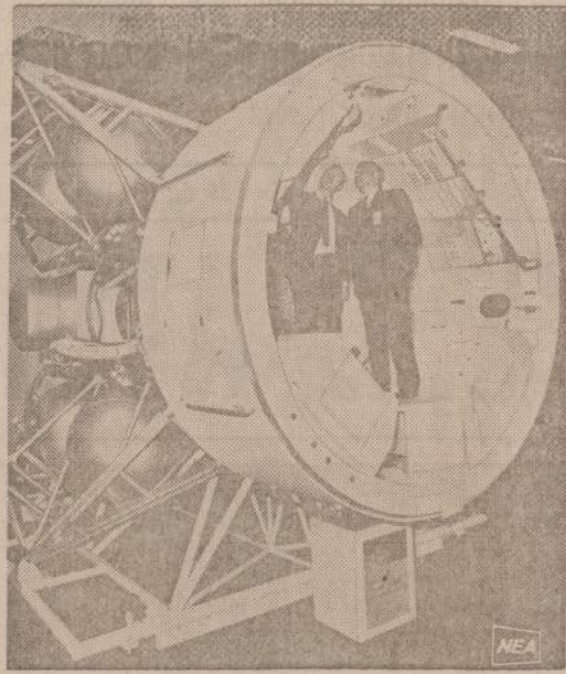
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių Namų D-jos metinis balius pavyko kaip niekad D-jos istorijoje. Sutelkta apie \$4,500 sekančiomis priemonėmis:

a. baliaus pelnas apie \$1,200, b. laimėjimų pelnas (pono Viktoro Permino dėka) \$1,500, c. aukojų grynais: Juozas Briedis \$200, Jonas Maršalkovičius \$100, ponai Seleniai \$100, ponai Janušai iš Windsor \$100, ponai Urbonai, Vacys ir Stasė \$100, ponai Sophia Paknienė iš Toledo \$50, ponai Jan S. Hillenbrand \$100, Liudas Grunovas \$100, ponai Salkus iš Toronto \$20, Vladas Mamgaudas iš Toledo \$100. Viso \$970.

d. pasižadėjo: Juozas Černiauskas \$100, Kazys Ivoškus \$100, Vytautas Alkevičius \$100, ponai Dr. Naikauskienė iš Windsor \$100, Povilas Banekvičius \$100, ponai Antanina Jonynienė \$100, Povilas Vaitiekūnas \$100, Kostas Čiuželis \$100, Jonas Butkus \$100, Lionginas Pečiūra \$100. Viso \$1,000.

e. Baliuje nedalyvavo, bet po \$10 atsiuntė: ponai Robertas Tamulionis, Dr. Aleksas Zotovas ir Vytautas Bauža. Viso \$30. Iš viso surinkime apie \$4,700.

Dabar ruošimės Naujų Metų sutikimui Lietuvių Namuose. Kas sako kad mes savo namus neišlaikysime.

Raketų specialistas dr. Wernher von Braun (dešinėje) apžiūrinėja Saturno V erdvės stoties modelį. Nesenai von Braun vadovaujamas Marshall'io Erdvės Skridimų Centras pasiekė 185 mil. dolerių erdvės stočių modeliams statyti.

me name, bet paskutiniu metu teko gabenti ją į ligoninę, nes buvo reikalinga nuolatinės priežiūros.

Senutę savo tetą prižiūri Juozas Račius. Jis moka visas josios sąskaitas ir namus tvarko. Senutė yra gerai prižiūrima. Ji gauna josios amžiu pritaikytą maistą.

Račius atnaujino Naujienas ištiesiems metams, nes ne tik tetai, bet ir jam patinka skaityti šis įdomus lietuviškas dienraštis.

Kitas senelis — Baltrus Barniškis — taip pat yra senelių prieglaudoje. Šiomis dienomis lankiau jį ligoninėje. Jis gerai atrodė, bet nusiskundė, kad jaučiasi silpnas.

Mrs. F. Viskar taip pat nestipri. Jau antri metai gulio lovoje, nepajėgia atsikelti. Ji įsileistų moteriškę gyvenę josios bute. Ji duotų maistą ir primokėtų \$150 į mėnesį. Ją galima rasti 3035 Division St., Los Angeles. Jeigu kas norėtų padėti Viskarienei, tai gali ir j mane kreiptis, aš nuvešiu ir supažindinsiu.

Visi čia suminėti asmenys yra nuolatiniai lietuviškų laikraščių skaitytojai. Dabar jiems sumazėjęs regėjimas, jie negali taip skaityti, kaip anksčiau skaitė. Pagaliau, neturi ir jėgų. Be to, keliems pradeda spausėti finansai. Visi, rodos, turėjo pinigų, bet kai pradėjo negaluoti, tai tie pinigai labai greitai išėjo. Vi si žinome, kad už priežiūrą ligoninėje ir už patį gydymą reikia mokėti nepaprastai dideles sumas. Didžiausios santaupos tuojau išeina.

B. Tuynell ligoninėje

LOS ANGELES, Cal. — Mrs. Barbara Tuynell, gyv. 2016 4th Avenue, paskutiniu metu sunegalėjo. Ji jau yra 89 metų amžiaus. Visą laiką gyvena sava-

kas \$100, Kazys Ivoškus \$100, Vytautas Alkevičius \$100, ponai Dr. Naikauskienė iš Windsor \$100, Povilas Banekvičius \$100, ponai Antanina Jonynienė \$100, Povilas Vaitiekūnas \$100, Kostas Čiuželis \$100, Jonas Butkus \$100, Lionginas Pečiūra \$100. Viso \$1,000.

e. Baliuje nedalyvavo, bet po \$10 atsiuntė: ponai Robertas Tamulionis, Dr. Aleksas Zotovas ir Vytautas Bauža. Viso \$30. Iš viso surinkime apie \$4,700.

Dabar ruošimės Naujų Metų sutikimui Lietuvių Namuose. Kas sako kad mes savo namus neišlaikysime.

Vytautas Mileris, pirmininkas

Dr. Jono Sims - Šimoliūno minėjimas Detroito

Š. m. lapkričio mėn. 30 d. 12 val. L. Namuose įvyks Dr. Jono Sims - Šimoliūno 5 metų mirties sukaktuvių minėjimas.

Programoje apie dr. Sims kalbės Stasys Šimoliūnas ir Feliksas Motuzas. Meninėje dalyje pasirodys dr. Sims našlė poetė Marija Sims. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Detroito Skyrius.

B. Tuynell ligoninėje

LOS ANGELES, Cal. — Mrs. Barbara Tuynell, gyv. 2016 4th Avenue, paskutiniu metu sunegalėjo. Ji jau yra 89 metų amžiaus. Visą laiką gyvena sava-

Susirinkimų užbaigus turėta smagios vaišės švenčiant gimtadienį mūsų gerbiamo klubo veikėjos bei pirmininko Povilo žmonelės Josephine Masilionienės. Ta proga padainavome, jai linkėdami ilgiausių metų, o ji mus pavaišino gardžiu gėrimu. A. Jusas

Tumas-Vaižgantas ir prietarai

Prieš 40 m. rengėms dukters krikštynoms. Kūmas atvyko laiku, bet kūma vis dar nesirodė. Pašaukta telefonu pasakė, kad ji negalėsianti būti kūma, nes pati greitai būsianti motina. Esą, katalikų bažnyčia tokioj padėty draudžianti būti kūma, nes tuo būk tai kokia nelaimė būsimajam kūdikiui gali būti užtraukta. Vakar pas juos viešėjęs įgulos kapelionas ir jai taip išaiškines. Besilaikinant jį pasakė, kad priešingai jį galėtų iškinti tik toki autoritetai kaip kunigai — Vaitiekūnas, Meleška arba Tumas.

Tuoju nutariu susižinoti su jos nurodytais kunigais. Paskambinau pirmiesiems dviem, bet jų neradęs paskambinau Tumul. Kaip įmanymas atsiprašiau už laiko galšinimą ir trumpai išdėčiau savo reikalą. Kun. Tumas pažemė mano kūmos telefoną tuoj paskambino jai. Jis jai aiškino, kad katalikų bažnyčia tokiais atvejais ne tik kad nedaro jokių kliūčių, bet laiko tai garbe ir palaiminimu tiek pačiai motinai, tiek ir būsimam kūdikiui. Jei kūma krikštynose išgers, trankysis, grius, tai tada, savaime aišku, gali būti blogai. Esą, gal tokia prasme tas kapelionas ir sakęs. Nepanašu, kad tokius boby prietarus kunigas rimtai pasakotų kaip bažnyčios mokslą. Laikas jau būtų skirti rimtus dalykus nuo juokų. Esą, gėda būtų tokius dalykus imti už gryną pinigą. Poniai paaiškino, kad kapelionas buvęs blaivus ir rimtai kalbėjęs, Tumas kiek pyktelėjęs pakartoję, kad tik garbė ir palaiminimas, o ne koks prakeikimas. Sakė: "Drausiai eik, važiuok, krikštyk, gražiai pokylių ir būk rami, kad dėl to nieko blogo neatsitiks nei tamstai, nei būsimam kūdikiui".

Po to pasikalbėjimo mūsų kūma atvyko, pakrikštiję, gražiai pasivaishinome ir viskas gerai baigėsi. Mūsų kūma sakė, kad po pasikalbėjimo su Tumu jau tėtis lyg kokį sudėtingą išpažintį atlikusi ir esanti labai laiminga. Ji susilaukė vieno, o vėliau ir kito sūnaus ir laimingai gyvena. Susitikę pasikalbėdavom

apie tą "burtininką" kapelioną ir autoritetą kanauninką Tumą. 1941 m. mano kūmą su šeimima ir mano broj komunistai ištrėmė į Sibirą ir iš ten jie negrįžo. Brolis žuvo nukankintas, o apie jos likimą — jokių žinių. Toks likimas ištiko ne juos vienus. Daug milijonų žmonių nuobado ir nepakeliamų sąlygų žuvo komunistiniame "rojuje". Kalpas Uoginius

● Kad skalbant vilnoniai audiniai neblukytų, įpilkite į vandens 2-3 šaukštus acto.

● Jūsų plaukai bus minkšti ir blizgūs, jeigu perplaunant įpilsite 2-3 šaukštus acto.

● Jūsų kilimo spalvos atsinaujins, jei jį ištrinsite skuduru, suvilgytu vandens ir acto mišiniu (stiklinė acto litrai vandens).

NAUJI PATVARKYMAI

JAU DABAR YRA ĮSIGALIOJĘ DEL APMOKETŲ SIUNTINIŲ LIETUVA.

Supraslinta daiktų klasifikacija, pakeisti muitai kai kuriems dalykams ir kt.

Sena patikima firma

TARNAUJA IR TOLIAU SAVO NUOLAT AUGANČIAI KLIENTŲRAI 40 METŲ EGZISTENCIJOS TRADICIJOSE

Jei Jūs esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už palaikymą.

Jei nesate, mes kviečiame išbandyti mūsų patarnavimą ir Jūs būsite mums dėkingi.

Tos pačios dienos eiga Paštu gautiems paketams. Dėl naujausių katalogų ir paskutinių nuostatų kreipkitės į:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. 19106
Phone (215) 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

220 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N. Y. 10003
TELEPHONE (212) 982-8410

arba į bet kurią mūsų atstovybę bei skyrių:

PHILADELPHIA, PA. 19123
1013 N. Marshall Street
WA 5-8873

BALTIMORE, MD. 21224
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374

SOUTH BOSTON, MASS. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764

CHICAGO, ILL. 60632
4102 Archer Ave.
254-4144

B R A N C H:

CHICAGO, ILL. 60622
2242 W. Chicago Ave.
BE 5-7788

CLEVELAND, OHIO 44119
787 East 185th Street
486-1836

DETROIT, MICH. 48210
6460 Michigan Avenue
TA 5-7560

ELIZABETH, N. J. 07201
956A Elizabeth Avenue
354-7608

HAMTRÄCK, MICH. 48212
11415 Joe Campau Avenue
365-6350

KANSAS CITY, KANSAS 66102
18 So. Belfray
AT 1-1757

MIAMI, FLA. 33138
6405 Biscayne Blvd.
FR 9-8712

MINNEAPOLIS, MINN. 55414
217 E. Hennepin Avenue
FE 2-4908

NEW BRITAIN, CONN. 06052
97 Shuttle Meadow Ave.
224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-3930

OMAHA, NEBR. 68107
5524 S. 32nd St.
731-8577

PITTSBURGH, PA. 15222
346 Third Ave.
GR 1-3712

LOS ANGELES, CALIF. 90026
2841 Sunset Blvd.
392-1568

SAN FRANCISCO, CALIF. 94122
1236 — 9th Avenue
LO 4-7981

TRENTON, N. J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163

WORCESTER, MASS. 01604
82 Harrison Street
798-3347

PARMA, OHIO 44134
5432 State Road
749-3033

ROCHESTER, N. Y. 14621
683 Hudson Ave.
BA 5-5923

VINELAND, N. J. 08360
Parish Hall
West Landis Ave.
(609) 691-8423

SEATTLE, WASH. 98103
1512 N. 39th St.
ME 3-1853

SOUTH RIVER, N. J. 08882
168 Whitehead Ave.
257-2113

HARTFORD, CONN. 06103
11 Charter Oak Ave.
249-6255

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiesiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gvyv bes apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neteikia pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokėsiu metams.

SLA — AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokėstis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopu veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

EARN **5 1/4%** PER ANNUM ON **\$1000** INTEREST COMPOUNDED DAILY

Standard Federal pays 5 1/4% interest per annum on savings certificates of \$1,000.00 or more. Issued for 6 months. A 90 day gold eagle passbook account which pays 5% per annum (\$50.00 minimum) is also available. Regular passbook savings earn 4 3/4% per annum. Interest is compounded daily, paid quarterly. Savings in by the 10th earn from the 1st.

STANDARD FEDERAL Savings and Loan Association of Chicago Assets over \$10,000,000.00 - Reserves and Surplus over \$12,000,000.00 (more than twice the legal requirements) Federal Charter - Federal Supervisors 4192 Archer Avenue at Sacramento - Chicago, Illinois 60632 - VI7-1140 HOURS: Mon., Thurs. 9 A.M. - 8 P.M. • Tues., Fri. 9 A.M. - 4 P.M. • Sat. 9 A.M. - 12 Noon • Wed. - No Business Transacted

Žagariečių Klubas

Žagariečių Klubas susirinkimas įvyko lapkričio 23 dieną Vengeliausko salėje. Pirmininkui ponui Povilui Masilionui susirinkimą atidarius, vienos minutės atsistojimu pagerbta šį mėnesį mirusieji nariai: Adela Barba, Veronika Pocius ir Walter Butkus. Jų šeimoms pirmininkas klubo vardu pareiškė gilią užuojautą. Raštinniko Jos. Keturakio protokolas ir kitų valdybos narų pranešimai priimti. Gaila, nariai miršta, bet klubo turtas laipsniškai auga. Šių metų pabaigoje jau siekia keturiolika tūkstančių dolerių.

Kaip kiekvienais metais nūtarėta paskirti Kalėdines dovanėles Naujienoms, Sandarai, Dariaus ir Girėno posto veteranams ir ponų Dauky radijo vandaikai. Visiems po dešimt dolerių. Buvo iškeltas sumanymas, kad laikraščiams pridėti po keletą dolerių daugiau, bet balsuojant atmeta. Įdomu, kad ir didžiama valdybos atsakė šį labai svarbų reikalą paremti. Taip pat auka dr. Pijaus Grigaičio paminklui statyti irgi palikta neribotam laikui.

BIZNERIAL KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4% Certifikatų sąskaitos Certifikatai išduodami tūkstintimis. Mažiausiai turi būti \$5,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4% Ant visų knygetių sąskaitų Nuošimčiai priskaitomi kas dieną, išmokami kas trys mėnesiai.

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organized meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks.
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn. John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board 6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575 HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Saturday 9 to 12:30

ZIGMAS JONYNAS

PETRAPILIO PRISIMINIMAI

Sių metų spalio 9 d. Naujienose Jurgis Jašinskas "Spaudos pabirose" užsimena: "Gera būti, kad kuris nors buvęs 1915-1918 m. petrapilietis lietuvis apie tai parašytų savo atsiminimus". Anuo metu Petrapilyje gyvenusių lietuvių jau mažai yra likę gyvųjų tarpe. Dirbusių Petrapilio Centro Komitete pabėgėliams šelpti gal jau

neatsiras nė vieno. Manydamas, kad anuo metu amžiumi jau būvau subrendęs, nutariau atsiliepti į p. Jašinsko kreipimąsi. 1917-1918 metais teko gyventi Petrapilyje ir būti liudininku buvusių Rusijos įvykių, nuvertus caro valdžią. Teko dalyvauti atstovu nuo visos Rusijos 12 armijos lietuvių karių suvažiavime, kuris buvo

1917 m. gegužės mėn. Dalyvavau ir tuo pat laiku sukviestame Lietuvių Seime, kurio nutarimai dar ir šiandien kai kada komentuojami spaudoje, pvz. kad ir Aleksandro Merkelio knygoj garbinimas Antano Smetonos. Iš 51 atstovo visus bepartvyvius, kuriems tuo laikui priklausiau ir aš, priskiria dešiniajam blokui, kas neatfinka tikrenybei. Tuo metu kuopai vadovavo kun. Kuraitis, kuris norėjo patvarkyti taip, kad ši bepartvyvių kuopa balsuotų už dešiniųjų patiektas rezoliucijas. Bet bepartvyviai savo uždarame posėdyje didele balsų dauguma tą kun. Kuraitis nusistatymą atmetė ir pasiliko laisvi nuo betkokios partinės drausmės. Todėl tą bepartvyvių grupę priskaityti inkorpore dešiniajam blokui nėra jokio pagrindo.

1917 m. kovo mėn. pirmosiomis dienomis nuvertus caro valdžią, lietuvių veikla Petrapilyje buvo gana gyva. Gana dažnai buvo daromi vieši susirinkimai, į kuriuos ateidavo daug žmonių. Visuomet iškil-davo karštos diskusijos, per kurias išsikristalizuodavo trys pagrindinės grupės: Socialdemokratų, Valst. liaudininkų ir bolševikuojančiųjų, kaip: Mickevičius - Kapsukas, Liutkevičius, Aleksa - Angarietis Rapolas Rasikas, Vladas Rakašius ir kiti. Kai kas ir Santariečius linkęs priskaityti prie dešiniojos grupės. Bet aš gerai prisimenu, iš Seimo tribūnos diskutuojant Lietuvos ateities politinį klausimą, mūsų žymaus juristo Petro Leono pasakytus žodžius nepriklausomos Lietuvos reikalaujant: "Vyručiai, kas jums ją duos, kada šiandien Lietuva suskaldyta tarp kariujančių Vokietijos ir Rusijos". Tuo pačiu klausimu kalbėdamas Augustinas Voldemaras, savo dviejų valandų kalboj, reikalavo amžinai neutralizuotos Lietuvos. Prisimenu, kaip per vieną susirinkimą Dūmos atstovas Januškevičius, kairiosios rankos pirštu rodydamas į pirmoje eilėje sėdintį prelatą Laukaitį, pareiškė: "Jūs per savo spaudą ir iš bažnyčios sakryklų padėjot rusų policijai malšyt chromalą, kada tauta kovojo už išsilaisvinimą iš caristinės priespaudos".

Užsiliko atmintyje ir juristas Smolskis, kuris, grįžęs į Lietuvą, pulk. Glovackio savivalaimu buvo nužudytas kaip bolševikas. Jis anais Petrapilio laikais priklausė nuosaikiams socialdemokratams.

Filmų aktorius David Niven norėjo patirti, kas yra po reporterės, kuri jį pasitiko Londono aerodrome, nauju "maxi" apsiaustu. Pasirodė, kad jį nešioja "mini" sijonėlį.

Apie 1917 m. įvykusį Lietuvių Petrapilio Seimą mūsų spauda yra nemažai rašiusi, viskas žinoma ir apie tai nėra ką kalbėti. Gal tik verta paminėti iškilųjų mūsų lietuvių pasisakymus po įvykusio Seimo skilimo. Jie užsiliko mano atmintyje:

Kunigas Tumas - Vaižgantas, gynęs dviejų balsų dauguma priimtą dešiniojo bloko rezoliuciją, baigdamas su ašaromis akyse sušuko: "Valio nepriklausoma Lietuva!", ir pareiškė, kad daugiau politikoj nedalyvaus.

Juristas Mykolas Sleževičius, būdamas gilių pažiūrų demokratas, Laisvoj Lietuvoj ilgą straipsniu iškritikavo kairiojo sparno pasiūlymą, kaltindamas juos nedemokratišku elgesiu, atimant krikščionims demokratams teisę pasisakyti ko jie nori.

Bendrai paėmus, kaip dešinieji, taip ir kairieji Seimo atstovai buvo už Lietuvos nepriklausomybę. Skirtumas buvo tik tas, kad dešinieji norėjo griežtai atsiriboti nuo Rusijos demokratijos, o kairieji motyvavo, kad šis Seimas ir lietuvių karių suvažiavimas laisvai posėdžiauja, tik Rusijos kairiojo sparno dėka.

Seimo ir karių atstovų daugumą sudarė jauni žmonės, maža išsimokslinimo, politikoje nedalyvavę ir apie politinių partijų programas turėję mažą supratimą. Todėl ir bepartvyvių grupė buvo gausi, net iš 51 atstovo.

Rusijos politiniame gyvenime dar buvo iškilęs lietuviams žinomas advokatas Andrius Bulota. Jis socialistų revoliucionierių (eserų) sąrašu buvo trečiuoju kandidatu išrinktas į Rusijos Steigiamąjį Seimą. Bet bolševikai pamatė, kad į tą Seimą pravedė tik 25% atstovų, jį išvaikė.

Nuo karo nukentėjusiems pabėgėliams šelpti Petrapilio lietuvių centro komitetas

LERMONTOVO PROSPEKTAS 50, BUTAS 28

Esu gimęs 1890 m. gegužės 1 d., todėl 1911 m. rudenį buvau pašauktas kariuomenėn į Suvalkų Kalvariją. Tuometinis Vojenski Načalnik mane paliko raštvedžiu. Gavau karišką aprangą ir džiaugiausi, kad karo tarnybą atliksiu savame krašte ir netoli nuo savo tėviškės. Bet po 10 dienų mano viršininkas iš Vilniaus karo apygardos gavo pranešimą, kad man, kaip Rymo katalikui, tos pareigos eiti įstatymu draudžiama. Prašiau viršininką partarti į kokį dalinį man stoti. Jis pasakė, kad gali kilti karas, tai patarė stoti kavalerijon. Kavalerija, kaip brangus dalinys, karo metu bet kur neikišama. Išdavė nemokamus kelionės dokumentus vykti Suomijon,

Vilmonstrandan, į 20 dragūnų pulko būstinę. Ten išbuvau ligi 1917 m. antrosios pusės, kol valdžioje įsigalėjo bolševikai. Šį pulką Nižny - Novgorode išformavo kaip neįtikimą. Nuo sosto nuvertus carą Nikolajų, besiorganizuojant tautiniams dalinams, buvau lietuvių karių pildomajame komitete. Vėliau buvau deleguotas į Petrapilio lietuvių karių centro komitetą. Bet alga ir visą išlaidų gaudavau iš pulko, ligi jį išformavo.

Pasiliuosavęs iš kariuomenės, likau be pragyvenimo. Padavus prašymą, buvau priimtas į Petrapilio Lietuvių Centro Komitetą nuo karo nukentėjusiems pabėgėliams šelpti. Dirbau mašinėle spausdindamas visus komiteto siunčiamus raštus. Vadovybės posėdžiuose dalyvauti neteko. Apie pabėgėlius skirstomas pašalpas prisimenu tik iš atsilankusių tas pašalpas atsiimti. Komiteto pirmininkas buvo prelatas Laukaitis, o reikalų vedėjas — Didžiulis.

Iš Centrinio Rusijos Tatjanos (vyriausia caro Nikolajaus dukte) Komiteto pašalpas buvo gaunamos ne tik stambiomis pinigų sumomis, bet ir daiktais, kaip maisto produktams, manufaktūra, batams oda ir kitais reikmenimis. Komiteto žinioje buvo: baltinių ir rūbų siuvyklos, batų dirbtuvės, kelios pradžios mokyklos su lietuviams mokytojais, studentų valgykla, kur buvo galima patiems pasitarnaujant pigiai pavalgyti. Vorozone buvo įsteigta Martyno Yčo gimnazija, kuriai vadovavo prel. Olsauskas.

Pašalpos buvo dalinamos labai nelygiai — nuo 20 ligi 150 rublių. Buvo labai įsigalėjęs protekcionizmas, pagal sąaiką — ne mūsų žmogus.

Apie 1918 metus atėjo bolševikai — pagyvenęs žmogus Bernotas ir apie 25 — 28 metų Karosas. Jie čia jau nieko nerado, išskyrus mane. Aš čia pradėjęs dirbti gavau kambarį, kuriame ir tada gyvenau. Visi tarnautojai jau buvo atleisti, o prelatas Laukaitis su visais dokumentais buvo dingęs.

Gyvenimas pasidarė nepakenčiamas. Su maisto kortelėmis dienos darvins buvo kelvirtis svoro duonos ir apie aštuntadalį svoro arklienos. Ir tai nevisada būvai tikras, kad gausi. Prasidėjo ligos. Pasirodė net cholera. Spekulantai aplipė traukinius maistą gabeno net iš Sibiro. Svarą cukraus pardavinėjo po 50 rublių, o kiaušinių po 75 rublius. Žmonės iš bado mirė net gatvėse.

Visi norėjo iš Petrapilio kaip galima greičiau ištrūkti, bet nevalerija, kaip brangus dalinys, užteko tiek vagonų. Už kyšius karo metu bet kur neikišama. Išdavė nemokamus kelionės dokumentus vykti Suomijon,

Inflacijos mažėjimo ženklų nesą matyti Komercijos departamentas Washingtone pračių trečiadienį pranešė, kad nesą ko laukti greitesnio ir žymesnio inflacijos

sumazėjimo. Komercijos departamento sekretoriaus asistentas Harold Passer pareiškė, kad ženklai artimoje ateityje nepodo reikšmingesnio pakitimo ekonominiėje veikloje.

DĖMESIO! DĖMESIO!
1969 m. lapkričio mėn. 30 dieną, sekmadienį, 4-tą val. popiet

CLEVELANDO "GRANDINĖLĖ"

(55 šokėjų ir muzikantų ansamblis)
ŠOKS MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE
Bilietai gaunami:
Marginiuose, 2511 West 69th Street
Telefonas PROspect 8-4585,
Margučio raštinėje, 2422 W. Marquette Rd.
Telefonai — GR 6-2242 ir GR 6-2271

Bilietų kainos — 2, 3, 4 ir 5 dol.
Visi kviečiami atsilankyti ir pasigrožėti aukšto lygio spektakliu.

MARGUTIS

HIGH RATES

4.75% 5.25%

Per annum on regular Savings Per annum on Investment Bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Quarterly dividends are very interesting

And what is most interesting about quarterly dividends is that it means more money for you. More Often. If you're interested, come to Midland Savings today.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

4 3/4% 5 1/4%

PASSBOOK SAVINGS Paid and Compounded QUARTERLY 6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES Paid Quarterly \$1,000 MINIMUM

SEIGAN'S

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ
4640 SOUTH ASHLAND AVENUE
Tel. YArds 7-1272.

Atdara vakarais: pirmą ir ketvirtą, o kitomis dienomis iki 6-tos val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

HARRY SEIGAN kviečia visus vyrus ir jaunuolius atvykti ir įsitikinti, koks didžiulis yra pasirinkimas rūbų rudens ir žiemos sezonui, geriausių firmų, kaip Groshire, Bolany "500", Phoenix ir kit. naujausios mados.

KĄ TIK GAUTA IS ITALIJOS KOSTIUMŲ, MARŠKINIŲ IR KITOKIOS APRANGOS.

Pirkite kostiumą, švarką ar kelnes, jūs būsite patenkinti, nes mūsų siūvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos, įskaitant stambius (husky).

PASKUTINĖ PROGA!
MOSŲ AUTOMOBILIŲ KVOTA
MOSKVICH 408-E
užsibaigia gruodžio 31 d., 1969.
(Automobilių "Volga" daugiau nebegalima užsakyti)

Jūsų paskutinė galimybė dovanoti savo giminėms Lietuvoje ir U.S.S.R. gražią dovaną Svenčių proga.

SKUBEKITE SAVO UŽSAKYMU Į:

PODAROGIFTS, Inc.

220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003
Tel. 212-228-9547

ARBA Į MOSŲ PRISIJUNGUSIAS FIRMAS:
PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: (212) 581-7729
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45 St., New York, N. Y. 10036 — Tel.: (212) CI 5-7905
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106 — Tel.: (215) WA 5-3455

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4 3/4% on investment account 5 1/4% mokama vieny metų sertifikatais. Mažiausia \$5,000 ar daugiau

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DILNOS
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividentai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrą ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
a Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per month, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
trims mėnesiams _____ \$4.50	vienam mėnesiui _____ \$1.50
Kanadoje:	
metams _____ \$18.00	pusei metų _____ \$10.00
vienam mėnesiui _____ \$2.00	
Užsieniuose:	
metams _____ \$21.00	pusei metų _____ \$11.00
vienam mėnesiui _____ \$2.50	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose	
metams _____ \$18.00	pusei metų _____ \$10.00
trims mėnesiams _____ \$5.50	vienam mėnesiui _____ \$2.00
Iš JAV vietose:	
metams _____ \$18.00	pusei metų _____ \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

APIE MOBILIZACIJĄ PRIEŠ 30 METŲ

11

Kariuomenės padidinimas Lietuvoje sukėlė naują ūkinių sunkumų bangą

1939 metais prasidėjęs karas neutraliai Lietuvai atnešė dar daugiau ekonominio sunkumo, kuriu ir anksčiau neturėjo. Lietuvos pramonė menka, tai labai daug žaliavų ir pagamintų prekių reikėdavo atsivežti iš užsienio, sumokant kraštui brangią valiutą. Karui prasidėjus importo kainos pakilo. Be to, kai kurių prekių buvo sunkoka gauti. Ir važna, prekių į Lietuvos atvežimas, pabrango. Pajusta nepriteklius skystojo kuro, reikalingo automobiliams ir kitiems pramonės ar žemės ūkio motorams. Pradėjo stokoti ir žibalo, vartojamo šviesos lemputoms, nepakilo kaip kad pragyvenimas bei darbininkų atlyginimai pabrango.

Buvo juntama, jog kraštas eina į sunkią ekonominę būklę, ypač mobilizacijos pradžioje baimintasi, nes nebuvo žinios, kiek ilgai kariuomenės palaikyti vyrai bus mobilizuoti laukiami. Vyriausybė viena ranka darė šokių tokių žygių padėčiai gerinti, o kita ranka rašė propagandinius aiškinimus arba pareiškimus, jog "tauta gali būti rami... Tik reikia ekonomiskai pasispausti". Pavyzdžiu imkime Finansų ministerijos generalinio sekretoriaus, arba viceministerio A. Dantos mobilizacijos dienomis Eltai duotą pareiškimą, kuriame jis iškilusius ekonominius sunkumus užglostydama ir pranašaudama kalbėjo: "Visų pirma šiuo siaučiančio aplink mus karo audros metu galime būti ramūs, kad mums negresia nei bėdas, nei šaltis". Pakalbėjo apie maisto perteklių Lietuvoje, viceministeris ramino ūkininkus, jog esą užsienio pasaieškoma naujų rinkų, pakeistioms, kurių dėl karo metu transporto trukdymų arba dėl neutralumo nebegalima naudoti. Dėl kuro stokos visuomenė taip pat turinti būti rami, nes iš užsienio ateina akmeninių anglių transportai, būsių gauta ir skysto kuro, pagaliau, daromi žygiai importuotas anglis pakeisti Lietuvos malkomis ir durpėmis. Būsių gauta ir kitų prekių bei pramonė reikalingų žaliavų.

Abejotina taip pat, kad Amerika darytų kokių rimtesnių žygių, jei Sovietų Sąjunga pasineštų aktyviai įsikšti į Vidurio Rytų reikalus.

Besąlyginio pasitraukimo iš Vietnamo šalininkai dažnai pasikliauja prancūzų pavyzdžiu. Girdi, prancūzai sėkmingai išsinarpliojo be pažeminimo iš "pralaimėjimų" Indo-Kinijoje ir Alžire. Tad kodėl panašiai negali pasielgti Amerika?

Toks galvojimas, sako Aronas, yra klaidingas. Pirmiausia reikia turėti galvoje tą faktą, kad Prancūzija valdė Vietnamą ir Alžirą kaip imperialistinę jėgą. Tad sukilimas prieš tą jėgą yra pateisinamas. Todėl ir prancūzų pasitraukimo iš tų kraštų negalima laikyti negarbingu. Bent taip buvo galvojama Prancūzijoje.

Kitas dalykas yra tas, kad Prancūzija nėra pasaulinė jėga ir neturi įsipareigojimų visame pasaulyje.

Amerika nesikėsina į Pietų Vietnamo nepriklausomybę. Kaip tik priešingai — ji ten padarė intervenciją, kaip tik tuo tikslu, kad tą nepriklausomybę galėtų apginti.

Prileiskime, kad Amerikos politika Vietnamo atžvilgiu staiga pasikeistų: būtų atvirai pripažinta, jog buvo padaryta klaida, kuri atitaisoma besąlyginio pasitraukimu. Kokios būtų pasekmės?

Aronas mano, jog pasekmės būtų labai liūdnos. Pačioje Amerikoje įsigalėtų izoliacionizmo dvasia bei nebijimas to, kas vyksta pasaulyje.

Kokia gi išeitis? Amerika neprivalo besąlyginiai iš Vietnamo pasitraukti. Pietų Vietnamo gyventojams turi būti suteikta progą patiems nuo užpuolikų gintis. O tokią progą jie turėtų, jei būtų paruošti.

Tai labai primena vadinamąją "vietnamizaciją", kuri faktiškai jau pradėta vykdyti ir kurios dėka laipsniškai Amerikos kariuomenė yra ištraukiama.

Vietnamo karo priešininkai nuolat kartoja, kad ten vedamas karas yra nemorališkas ir todėl Amerika iš jo turi pasitraukti. Koks karas yra "morališkas", o kokis "nemorališkas", tai, sako Aronas, nėra lengvas klausimas. Jei išskirsime prieš Hitlerį vestą karą ir dar kelis kitus, tai didelės daugumos karų moraliskumas yra labai abejotinas.

riuomenę pašaukti atsarginiai buvo patys darbingiausi vyrai. Ir žemės ūkyje ir miestuose trūko darbo jėgos. Tuo pačiu, dėl pabrangusio pragyvenimo ir dėl darbo jėgos pasiūlos sumažėjimo, darbininkai reikalavo aukštesnio užmokesčio. Ypač darbininkų trūkumas buvo žemės ūkyje. Žemės ūkio produktų kainos, didžiųjų kooperatinių įmonių kontroliuojamos ir nustatomos, nepakilo kaip kad pragyvenimas bei darbininkų atlyginimai pabrango.

Buvo juntama, jog kraštas eina į sunkią ekonominę būklę, ypač mobilizacijos pradžioje baimintasi, nes nebuvo žinios, kiek ilgai kariuomenės palaikyti vyrai bus mobilizuoti laukiami. Vyriausybė viena ranka darė šokių tokių žygių padėčiai gerinti, o kita ranka rašė propagandinius aiškinimus arba pareiškimus, jog "tauta gali būti rami... Tik reikia ekonomiskai pasispausti". Pavyzdžiu imkime Finansų ministerijos generalinio sekretoriaus, arba viceministerio A. Dantos mobilizacijos dienomis Eltai duotą pareiškimą, kuriame jis iškilusius ekonominius sunkumus užglostydama ir pranašaudama kalbėjo: "Visų pirma šiuo siaučiančio aplink mus karo audros metu galime būti ramūs, kad mums negresia nei bėdas, nei šaltis". Pakalbėjo apie maisto perteklių Lietuvoje, viceministeris ramino ūkininkus, jog esą užsienio pasaieškoma naujų rinkų, pakeistioms, kurių dėl karo metu transporto trukdymų arba dėl neutralumo nebegalima naudoti. Dėl kuro stokos visuomenė taip pat turinti būti rami, nes iš užsienio ateina akmeninių anglių transportai, būsių gauta ir skysto kuro, pagaliau, daromi žygiai importuotas anglis pakeisti Lietuvos malkomis ir durpėmis. Būsių gauta ir kitų prekių bei pramonė reikalingų žaliavų.

Užsieniuose: metams _____ \$21.00 pusei metų _____ \$11.00 vienam mėnesiui _____ \$2.50

Darbo prievolė — tautos "sudrausminimas"

Tik porai dienų praslinkus, kai spaudoje buvo paskelbtas Finansų ministerijos generalinio sekretoriaus žmones raminaus pareiškimas, išspausdinta tapo kita žinia: vidaus reikalų ministerio rugsėjo 22 dienos įsakymu įvedama visuotinė darbo prievolė. Tai esanti tokia pat tarnyba Tėvynei, kaip ir karinė prievolė. Darba prievolės būdu būsių organizuojami darbai kraštui ginti; gyventojų turėti, sveikatai ir gyvybei saugoti; keliams

begales atitikmenų visose kitose Lietuvos srityse, tada tie pangermanistiniai specialistai griebiasi mito, jog tai yra lietuvių migracijos iš Lietuvos paseka.

Net ir karuose su ordinu apnaikintose prūsų gyvenamos srityse visur išliko senieji prūsiki pavadinimai, išvardinti ordino dokumentuose ir atpažįstami svetimtaučių iškraipytuose šių dienų pavadinimuose. Nenuostabu todėl kad ir lietuviški kilių apgyventose srityse buvo tiek daug lietuviškų vietovardžių, išlikusių iki šių dienų: Absteiniai, Antaniškiai, Bareiškiškiai, Benuliai, Barckiemiai, Bilviečiai, Būdūpėnai, Doblenciai, Dopėnai, Druskiai, Draviai, Egliniškiai, Eitkūnai, Encūnai, Ezerkiemiai, Gavėnai, Geryčiai, Girūnėnai, Grigališkiai, Gudeliai, Gudynai, Gudvaičiai, Jukniškiai, Juodrinkiemiai, Kašubai, Katėnai, Kazakvaičiai, Kekšiai, Kerstupėnai, Kidėliai, Kišiai, Kiškiai, Klimai, Kūmeliai, Lankūpėnai, Laviskiemiai, Lengmeniškiškiai, Lengvenai, Mažučiai, Mačiai, Malyciai, Mielkiemis, Mikutėliai, Miliūnai, Nausėdai, Norušupiai, Nikelniskiai, Oblaukiai, Pabalai, Pablendžiai, Pakalniškiai, Peterkiemis, Pflupėnai, Plikiai, Plimbaliai, Puo-

diegi, Ribiai, Romeikiai, Rudupėnai, Rudžiai, Skaruliai, Sodinėliai, Sodargai, Skrudžiai, Strielkiemis, Sudeikiai, Sugintai, Saptai, Sepečiai, Šeškieniai, Šiaučiai, Šiekštupėnai, Šileliai, Šilninkai, Šilpūnai, Širšėnai, Širšėnėliai, Šleiviai, Šukeliai, Šventakiemiai, Šventiškiškiai, Tarpūpėnai, Tasičiai, Taukeniškiškiai, Tračkėnai, Tučiai, Užbaliai, Vagonai, Vanagupiai, Varnikai, Vilkai, Vilkiniai, Vilknavaičiai, Vilkampiai, Žemaitkiemiai, Žvingaliai ir Žvingaliai ir gal dar keletas neišvardintų kaimų su tuose kaimuose gyvenusiais Adomaičiais, Albalaičiais, Angrabaičiais, Ašmonaičiais, Bagdonaičiais, Bakšaičiais, Balčukaičiais, Balčiūnais, Baltrūšaičiais, Bendraičiais, Bernotaičiais, Beržais, Brusiais, Busulaičiais, Danulaičiai, Didūšliais, Donelaičiai (iš Tučių), Duobaičiais, Eivelaičiais, Gavėnaičiais, Geruliais, Gidokaičiais, Grišaičiais, Gudaičiais, ūkaičiais, Jonelaičiai, Kauneckais, Kaušais, Kazimieraičiais, Keversūnais, Kirvaičiais, Kulniais, Kurbjoniais, Lizdaičiais, Lukaičiais, Mačiūliais, Malckiais, Maleikaičiais, Masačiais, Mušinskiais, Mykolaičiais, Naujokais, Naujokaičiais, Palukūnais, Pauliukūnais, Paškeičiais, Petraičiais, Plikiečiais, Puodžiukaičiais, Selmkaičiais, Sakiais (sakys), Salvaičiais, Šnepaičiais, Šinkeičiais, Šušaičiais, Užkuraičiais, Vanagaičiais, Valaičiais, Varškūlaičiais, Vyšnaičiais, Zaleikiais, Zukaičiais.

Net ir karuose su ordinu apnaikintose prūsų gyvenamos srityse visur išliko senieji prūsiki pavadinimai, išvardinti ordino dokumentuose ir atpažįstami svetimtaučių iškraipytuose šių dienų pavadinimuose. Nenuostabu todėl kad ir lietuviški kilių apgyventose srityse buvo tiek daug lietuviškų vietovardžių, išlikusių iki šių dienų: Absteiniai, Antaniškiai, Bareiškiškiai, Benuliai, Barckiemiai, Bilviečiai, Būdūpėnai, Doblenciai, Dopėnai, Druskiai, Draviai, Egliniškiai, Eitkūnai, Encūnai, Ezerkiemiai, Gavėnai, Geryčiai, Girūnėnai, Grigališkiai, Gudeliai, Gudynai, Gudvaičiai, Jukniškiai, Juodrinkiemiai, Kašubai, Katėnai, Kazakvaičiai, Kekšiai, Kerstupėnai, Kidėliai, Kišiai, Kiškiai, Klimai, Kūmeliai, Lankūpėnai, Laviskiemiai, Lengmeniškiškiai, Lengvenai, Mažučiai, Mačiai, Malyciai, Mielkiemis, Mikutėliai, Miliūnai, Nausėdai, Norušupiai, Nikelniskiai, Oblaukiai, Pabalai, Pablendžiai, Pakalniškiai, Peterkiemis, Pflupėnai, Plikiai, Plimbaliai, Puo-

džiūnai, Ribiai, Romeikiai, Rudupėnai, Rudžiai, Skaruliai, Sodinėliai, Sodargai, Skrudžiai, Strielkiemis, Sudeikiai, Sugintai, Saptai, Sepečiai, Šeškieniai, Šiaučiai, Šiekštupėnai, Šileliai, Šilninkai, Šilpūnai, Širšėnai, Širšėnėliai, Šleiviai, Šukeliai, Šventakiemiai, Šventiškiškiai, Tarpūpėnai, Tasičiai, Taukeniškiškiai, Tračkėnai, Tučiai, Užbaliai, Vagonai, Vanagupiai, Varnikai, Vilkai, Vilkiniai, Vilknavaičiai, Vilkampiai, Žemaitkiemiai, Žvingaliai ir Žvingaliai ir gal dar keletas neišvardintų kaimų su tuose kaimuose gyvenusiais Adomaičiais, Albalaičiais, Angrabaičiais, Ašmonaičiais, Bagdonaičiais, Bakšaičiais, Balčukaičiais, Balčiūnais, Baltrūšaičiais, Bendraičiais, Bernotaičiais, Beržais, Brusiais, Busulaičiais, Danulaičiai, Didūšliais, Donelaičiai (iš Tučių), Duobaičiais, Eivelaičiais, Gavėnaičiais, Geruliais, Gidokaičiais, Grišaičiais, Gudaičiais, ūkaičiais, Jonelaičiai, Kauneckais, Kaušais, Kazimieraičiais, Keversūnais, Kirvaičiais, Kulniais, Kurbjoniais, Lizdaičiais, Lukaičiais, Mačiūliais, Malckiais, Maleikaičiais, Masačiais, Mušinskiais, Mykolaičiais, Naujokais, Naujokaičiais, Palukūnais, Pauliukūnais, Paškeičiais, Petraičiais, Plikiečiais, Puodžiukaičiais, Selmkaičiais, Sakiais (sakys), Salvaičiais, Šnepaičiais, Šinkeičiais, Šušaičiais, Užkuraičiais, Vanagaičiais, Valaičiais, Varškūlaičiais, Vyšnaičiais, Zaleikiais, Zukaičiais.

Ir tai tik iš vienos Stalupėnų apskrities. Bet tą patį mes radome Tilžės, Ragainės, Pilkalnio ir Išruties apskrityse, ta pati padėtis yra ir Donelaičio Gumbinės ir Darkiemo apskrityse. Tą patį rasime ir Pakalnės bei Labgijos ir Vėluvos apskrityse, bei Pamario srityje.

Trečios dalies pabaiga

sviestui, grūdams, bulvėms. Tuo tikslu buvo padaryta įtakos ir svarbiausias žemės ūkio produktų supirkimo ir perdirkimo įmonės".

"Karys" rašo, jog "Maistas" pakėlė kainas už superkamus raguočius ir už kiaules. Smulkiai pamini, kiek "Pienocentras" mokėdavo už sviestą ir kiek dabar, po "vyriausybės padarytos įtakos", kainas padidino; kiek brangiau bus mokama už grūdus, kuriuos supirkinėdavo "Lietūkis"; kiek cukraus fabriakai pakėlė cukrinių runkelių kainas. Valstybinio degtinės monopolio spirito vadyklos brangiau mokėdavo už bulves, pabrangšią kiaušiniai. Surašytos ir kitos gražios žemės ūkio produktų kainų pakilimo pranašystės.

Karių šeimų šalpa

Šių straipsnių serijoje buvo paminėta, jog valstybė apsiėmė sumokėti už mobilizuotus arklius, automobilius ir už kitas susisiekimo priemones. Atlyginimo normos, pagal anų laikų kainas, buvo neblogos. Kai kurie kariuomenės daliniai, stovėję pasieniu kaimuose, pritrūkę pašaro ar kitokių žemės ūkio gaminių, ėmėsi rekvizuoti — iš ūkininkų paimti. Vyriausybė, demobilizaciją vykdydama, paskelbė, jog ir už rekvizicijas bus atlyginta.

Be šių išlaikų valstybės išdui nemažai teko išleisti pinigų, kaip minėjau, už tris mėnesius pirmyn išmokėtoms karininkų algoms bei atlyginti kitiems mobilizuotiems asmenims. Išdėdė padidino naujai išleistas, atbuline datas (nuo 1939 m. rugs. 18 d.) veikiančios, kareivių ir puskarininkų neturtingoms šeimoms karo metu aprūpinti taisyklės. Pvz. Kaune gyvenančiai kareivio ar puskarininkio neturtingai žmonai turėjo būti išmokėta 60 litų pašalpos mėnesiui. Proporcingai šeimoms narių skaičiui pašalpos suma didėjo. Pvz., keturių asmenų kario šeimo, gyvenanti Kaune, turėjo gauti 105 litus pašalpos. Kitų miestų buvo kitokios, kiek mažesnės, normos.

(Nukeita į 5 psl.)

Jeį Amerika kapituluotų

Kas atsitiktų, jei Amerika negarbingai iš Vietnamo pasitrauktų, atseit, kapituluotų? Kokios būtų to pasekmės?

Tai nepaprastai opūs klausimai. Nuo to, kaip tie klausimai bus išspręsti, kaip bus bandoma Vietnamo karą baigti, gal priklausys daugelio kraštų likimas, o taip pat ir pasitikėjimas Amerikos įsipareigojimais.

Labai būdingas ir įdomus tais klausimais yra profesorius Raymond Arono pasisakymas. Pasikalbėjime su U. S. News & World Report atstovu jis pareiškė, kad Amerikos besąlyginis pasitraukimas iš Vietnamo būtų didžiausia nelaimė laisvajam pasauliui.

Raymond Aronas yra pagarsėjęs prancūzų ekonomistas ir psichologas bei pasaulio politikos analizuotojas. Jis keliais atvejais yra aplankęs Ameriką, o pernai Cornell universitete skaitė paskaitas. Tad su Amerikos problemomis jis yra gerai susipažinęs. Pravartu taip pat priminti, kad jis yra parašęs kelias labai įdomias knygas, kuriose nagrinėja pokarines nuotaikas Europoje ir kitur.

Amerikoje yra jaučiamos izoliacinės nuotaikos. Jos dar labiau padidėtų, jei Amerika staiga pasitrauktų iš Vietnamo. Kokios būtų to pasekmės?

Aronas mano, kad jei tai atsitiktų, tai pasaulis pasidarytų pavojingesnė vieta gyventi. Pašlytų tas per pasakutinius dešimt, dvidešimt ar net dvidešimt penkerius metus susidaręs pasaulyje patvarumas, kuris buvo palaikomas ne tik Amerikos jėga, bet ir jos pasiryžimu tą jėgą pavartoti.

Amerika ir 1930 m. turėjo jėgą, bet kadangi nebuvo politinės valios tą jėgą panaudoti, tai nebuvo užkirstas kelias dviem karams — Pacifike ir Europoje. Tad Amerikos politinės valios susilpnėjimas gali privesti prie labai rimtų pasekmių.

Po negarbingo pasitraukimo iš Vietnamo sunku įsivaizduoti, sako Aronas, kad Amerika besiryžtų daryti intervenciją Pietrytinėje Azijos dalyje, įskaitant net Korėją. Galimas daiktas, jog Amerikos žmonės priešintųsi teikimui aktyvios paramos Pietų Korėjai, jei ją užpuiltų komunistų valdoma Šiaurės Korėja.

HENRIKAS TAMASAUSKAS

DONELAIČIO LIETUVA XX-me AMŽIUJE

III Dalis

14

Miesto teises Eitkūnai gavo tik 1922 metais, todėl ir miesto rotušė yra gana naujas pastatas, imituojas ordino laikų pilį. Be ankščiau minėtose evangelikų bažnyčios, Eitkūnuose buvo dar ir katalikų bažnyčia, o taip pat ir žydų sinagoga. Evangelikų bažnyčia buvo erdvi, turėjo 1450 sėdimas vietas ir joje galėjo susitalpinti 3000 asmenų. Bažnyčios pamatams buvo panaudoti granito blokai, gi pati bažnyčia buvo pastatyta iš plytų. Jos bokštai buvo 50 metrų aukščio. Vakarinėje šventoriaus pusėje buvo klebonijos namai, pastatyti iš tos pačios rūšies plytų. Prie klebonijos buvo ir parapijos salės pastatas, prie kurio buvo prisiglaudęs ir vaikų darželis. Kiek toliau į šiaurę buvo didelė, naujai pastatyta pradžios mokykla.

Centrinės Eitkūnų gatvės gale buvo progimnazijos pastatas. Progimnazija baigė mokiniai galėjo mokslą tęsti Stalupėnų realinėje gimnazijoje, nes abiejų šiuo mokslo įstaigų programos buvo atitinkamai suderintos.

Eitkūnai turėjo ir savo parką, kurio viduriu tekėjo mažas upeliukas, ištekančias iš Ezerkiemio ežero (Ezerkerher See-graben). Salia parko buvo dar ir miesto sodas, gi palei Lieponės upelę plėtėsi sporto aikštelės su modernia maudykla prie jų.

Kaip svarbus pasienio susisiekimo punktas, Eitkūnai buvo išaugę į nemažą mies-

telį ir 1939 metais turėjo 6000 gyventojų, taigi beveik konkuravo gyventojų skaičiumi su Stalupėnais. Tarp vakaruose atsidūrusių eitkūniškių mes užlinkame Jasiūnų, Mamaičių, Mačiulių, Gudlaičių, Ymerių, Jakščio, Paskarbaičių, Gruskaičių ir kitas lietuviškas pavardes, tarp kurių tokia pavardė kaip Kaulas yra retai beužtikinama Didžiojoje Lietuvoje.

MITAS APIE LIETUVINIŲ MIGRACIJĄ Į SENŲJŲ PRŪSŲ ŽEMES

Kaip jau buvo užsiminta, Stalupėnų sritys ir kaimyninės suduvių žemės ordino nebuvo užkariautos (žiūr. pvz. LE XXVIII, p. 422), nes pasiekęs įsą, šia kryptim į Lietuvos gilumą nebeįsiveržė, sukonce-travęs visą dėmesį į tais laikais labiau svarbias, laivybai prieinamas panemunės sritis ir į Žemaitiją, per kurią dėjo pastangas susijungti su kalavijuočių ordinu. Ir taip, tos suduvių arba šių dienų suvalkiečių žemės išvengė nuniokojimų ir tik 1422 metų Melno taikos sutartim dalis tų suduvių žemių buvo perleista ordinui, gal būt kaip kompensaciją ordinui už jo reikštas taikos sutartimi nepatenkintas pretenzijas į Žemaitiją. Tai yra gan svarbus klausimų kompleksas, reikalaujantis mūsų istorikų gilesnių studijų.

Senieji prūsai ir lietuviai, būdami labai artimi giminaičiai savo kilme ir mažai skirdamiesi vieni nuo kitų savo papročiais ir kalba, galėjo būti vienos tautos atskronis kiltimis ir tik kai kuriais kalbiniais skirtumais galėjo būti nustatomos ribos tarp lietuvių ir prūsų gyvenamų sričių. Tokie prūsų tarmės kalbiniai skirtumai yra aiškiai atskemi iš jų gyvenamos srityse

išlikusių vitovardinių pavadinimų su seniesiems prūsams charakteringomis "mede", "garbis", "vangis laucus" galūnėmis. Tačiau gyvenančių su tokiomis senųjų prūsų tarmė charakterizuojančiomis galūnėmis nėra nei skalvių gyvenamos panemunės srityse, nei Pilkalnio. Įsruities, Stalupėnų, Gumbinės ir Darkiemo apskrityse, apgyventose nadruvių ir suduvių. Visose šiose žemėse nesuskaičiuojamų kaimų, balių, ežerų, raišių, miškų ir girių, bei upių ir upelių pavadinimai yra grynai lietuviški ir tos skalvių, nadruvių bei suduvių apgyventos sritys visada buvo lietuvių žemės. Kaip žemaitiški klaidpėdičiai, taip skalviai, nadruviai ir suduviai buvo ir yra lietuvių tautos kiltys. Bet senųjų prūsų žemėse įtvirtinusiame ir bandančiam plėstis į lietuviškas žemes ordinui buvo politiškai praktiška ir toms lietuviškoms žemėms prikergti prūsų vardo etiketę ir ja nadojantis reikšti savo pretenzijas. Iš viso, jau pats Rytprusių vardas tikras absurdas ir prieštaraus sveikam protui, nes pasaulyje nėra tautų, kurios vadintųsi rytų, vakarų, pietų ar šiaurės norvegais, švedais, suomiais, rusais, lenkais, italais, prancūzais ar ispanais.

Jei ordino nebūtų pasisekę išstumti iš Žemaitijos, tai pangermanizmo idėjai pajungti tarnauti vokiečių mokslininkai šiandie kalbėtų ir veikalus rašytų ir apie prūsiskus žemaičius, kaip jie tai daro lietuviškų skalvių, nadruvių ir suduvių atžvilgiu. O kai jau jiems pritrūksta argumentų besistengiant išaiskinti tų skalvių indruvių ir suduvių vietovardžių ir asmenvardžių šimtanuosintinių lietuviškumą, skirtingu nuo charakteringai prūsiskų sričių vietovardžių ir asmenvardžių, bet randančių

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠS
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAibrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
449 So. Pulaski Rd. (Crawford
medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonai: PProspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofis uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči-
adienį, sekmadienį susitarus.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 val., šeštadieniais 10-1 val. p. p.
Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį 10-4, ir
šeštadienį 10-3 val.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PProspect 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278
Tel. ofisai: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2678 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
OFISAI: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį,
sekmadienį ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GArden 8-6193
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiepia, tel. telefonai: GI 9-8199

**SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
GEROVES KOMITETAS**
91-13 102 Street, Richmond Hill, N. Y. 11418

Mieli SLA Nariai:
Esame tikri, kad Jūs, kaip
nuoširdūs Susivienijimo gero-
ve susirūpinęs narys, sutiksite
su nuomone, jog ateinantys de-
šimtmetis reikalauja reikalaus-
ja, kad Pildomoji Taryba būtų
pagrįsta patyrimu ir jaunatviš-
ka energija. Mūsų fraternalinė
organizacija yra laiminga, kad
susidarė kandidatų sąrašas, ku-
ris sujungia kompetentingą va-
dovavimą su naujomis idėjomis
ir šviežia kryptimi. Užtat mes
nuoširdžiai kreipiamės į Jus pri-
siūngti prie mūsų ir balsuoti už
sekančius kandidatus:

- Paul P. Dargis, prezidentas
- Alexander Čaplikas, vicepre-
zidentas,
- Algirdas Budreckis, sekreto-
rius
- E. Mikužiūtė, išdininkė
- S. Bredes, Jr., izdo globėjas
- Josephine Miller, izdo globėja
- Dr. S. Biežis, daktaras kvotė-
jas.

Leiskite mums paaiškinti, ko-
dėl mes ir daugelis kitų ilgame-
čių Susivienijimo narių remia-
me sąrašą, į kurį įeina SLA
Prezidentas P. P. Dargis su da-
bartiniais Pildomosios Tarybos
nariais ir su naujais kandidatais.

Ofisai: 847-5900; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

GRADINSKAS
23" SPALVOTA TV
TIK 430 Dol.
PASISKUBINKIT!
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
ATD. IR SEKM. 11-4

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPa,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. —
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki
9:30 val. ryto.
Vakarų šos: Pirmadieniais 7 r. v.
Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, ILL. 60628

FALL CLEARANCE
RUSTIC FENCING
Direct from Cedar Mill Farm.
Stockade, rail, picket & cedar weave
fences.
Farm phone KE 2-6752.
Chicago HI 5-0327.

**ARTIMOJ ŠIAUREJ
STATYBA**
Visokių rūšių alumininiai apmu-
šalai, stogų dengimai ir įvairūs
kiti pakeitimai.
652-0328

**Kardinolai šiausiųsi
prieš savo popiežių**

Vatikano oficiozas Osservato-
re Romano paskelbė vedamąjį
straipsnį, kuriame griežtai su-
barė du Kurijos kardinolus —
Alfredo Ottaviani ir Antonio
Bacci, nors pavardėmis neišvar-
dinant, ir kitus nepatenkintuos
sios popiežiaus naujosiomis mi-
šiomis, kurios turėjo būti pra-
dėtos laikyti jau nuo šio lapkri-
čio 30 d., bet užkulisams spau-
džiant buvo atidėtos dvejiems
metams.

Primėjęs malkontentams, kad
popiežius yra betarpiškas Kris-
taus vikaras ir jo žygiai negali
būti kritikuojami, laikraštis ra-
šo, kad "spausdinamos kritiškos
knygutes, ieškoma autoritetinga
atrama, kurstomos kampanijos
rašyti popiežiui perspėjamas pe-
ticitijas prieš naują liturgiją",
turint galvoje ypač tuod ultra
konservatyvius kardinolus, visą
laiką rėmusius naujovėmis ne-
patenkintuosius. Jiedu rašė net
peticijas pačiam popiežiui, pra-
šydami pakeisti savo deciziją,
o kard. Ottaviani anksčiau esąs
išsiuntinęs savo perspėjimus
visiems vyskupams.

Visokių atveju, neseniai atnau-
jintoji liturgija bus priverčia-
ma vykdyti, parašė Vatikano
oficiozas aiškiai prieš konser-
vatyvius nukreiptame straips-
nyje.

**Pakėlė automobilių
apdraudą 11.5 nuoš.**
Illinojais motoristams ap-
draudus mokesčiai pakeliami
pusdvyliko nuošimčio, prane-
są Insurance Rating taryba.
Reiškia, kad automobilio ap-
draudus rata padidės apie
\$10.12 metams.

Automobilių vagysčių ap-
drauda pakeliamą \$1.93 me-
tams. Ši apdrauda apima gais-
ro, audros, vandalizmo, vagys-
tės ir pan. nuostolius.

PRIE UPELIO
Prie upelio pražydo kaštonai,
Prie upelio pražydo rugiai.
O sykiu su rugiais ir kaštonais
žaidė pievoj mėlsvučiai drugiai.
Bėgo vasara. žiedas nukrito,
Sušiuveno subrendę rugiai.
Prausias saulė rasa anksty rytą
Ir skrajoja mėlsvučiai drugiai.
Saulė šildo apsnigusią pievą,
Apsidengusius sniegu rugius.
Ir prisimena saulė kasdieną
Jau sušalusius savo drugius.
Živilė Maksvičiūtė.
Punsko Vidurinė Mokykla

● Kiaušinių baltymus leng-
viau išplaksite, įpylusius į juos
keletą lašų acto.

**SKAITYK PATS IR PARAGINĖ
KIPUS SKAITYTI
NAUJIENAS**

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sajun-
gos Centro Komiteto Pirmininkui
JONUI DAUGELAI IR PONIAI,
Jo sesutei Danutei Lietuvoje mirus, nuošir-
džiai užjaučiame ir kartu liūdime.
LVL Sajungos Chicago Skyrius

Gyvai perkamas
Povilo Laurinavičiaus romanas
BE DRUSKOS
Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.
Laurinavičiaus kūrinys sakė didelio susidomėjimo. Kny-
goj kelia aštrius gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos
vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.
Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.
Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Liekummo arba lūdesio valandų
gražiausias gėles ir vainikas, anti-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 596-1226

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININCIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMI VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-3672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE**

Gyvenimas Chicagos džiunglėse

Pasikalbėjimas su dangoraizyje gyvenančių pensininku

Valdžia pristatė Chicagoje aukštų namų, po keliolika aukštų, namų su didesniais ir mažesniais apartamentais, kurie išnuomuojami pigesniais kainomis neišgalintiems brangesnių privačių butų nuomolis sėsens žmonėms. Tokių CHA (Chicago Housing Administration) pastatytų namų yra bent keliose miesto dalyse. Beje, visi šie namai yra integruoti, tai yra juose turi lygią teisę gyventi visi etnografiškai be rasės ir tikrųjų skirtumų.

Čia kalba eina apie tokį namų juodžių apgyventojė miesto šiaurinėje dalyje. Tame name gyvena jau daug kartų už

pultas ir apiplėstas vienas 78 metų amžiaus pensininkas vokiečių, su kuriuo Die Abendpost šiomis dienomis turėjo pasikalbėjimą:

"North and Clybourn" sugargaliavo per garsiakalbių po žeminio traukinėlio konduktoriaus balsas, traukinėlis pradėjo lėtinėti ir sustojo purvinoje, nejaukioje požeminėje stotyje. Aukštyn į gatvės šviesą veda ilgi, siauri laiptai. Viršuje prie praėjimo būdelėje žiūvauja bilietų pardavėja, prie durų aukštas policininkas žiūri į laikrodėlį, ar ne tarnybos baigimo laikas. Laikraščius parduvinėjantis berniukas nuo šalčio sustyrusias rankas trindamas nuo vienos ant kitos kojos trypinėja. Jaunas, gražus, gerai apsirengęs juodukas su dideliu susidomėjimu sklaido žurnalą su pusnuogių ir visškai nuogų baltų moterų vaizdais.

Paskutinis iš stoties į gatvę išeina vienišas senas baltas žmogus. Iš pusian susmukusių namų žiūri vaikai. Jie nudžiūngę. Baltas žmogus! Jį reikia paerzinti. Bet šį kartą mažieji velniūksčiai tenkinasi metę į senį alaus bonkoms atkimšti raktą. Jie kvatojasi, matydami išgastį kai sviedinys pralėkė pro senio galvą.

Iš tų namų, iš tų langų, kur dabar juodi vaikai su trumpais garbinuotais plaukais žiūri, prieš keletą dešimtų metų taip pat žiūrėjo balti vaikai, kurių motinos kalba buvo vokiečių. Per tą laiką baltieji iš šios apylinkės išsikraustė ir juodiesiems perleido, didžiąja dalimi labai nenorėdami.

Vienas kitas tačiau užsiliko ir išsilaukė iki šių dienų. Vienas toks, aštuntą dešimtį baigiantis žmogus, kurio pavardė neskelbiama, gyvena North ir Clybourn gatvių sankryžos kaimynystėje vienuose tokių namų, kuriuos pastatė, kad seni žmonės galėtų ir išsigalėtų žmoniškai pagyventi.

Prieš penkerius metus jis apsigyveno savo apartamentelyje 14 aukšte, kur pro langą arčiau apačioje kaip ant delno mato Sedgwick rajono lūšny primėžtus kiemus, purvais apskretusius langus ir

Modelio suknelė pagaminta iš įvairių spalvų popieriaus lakštelių. Joje yra 720 įvairių atspalvių.

skurdą, o toliau ežero linkui mato melsvame horizonte skętančią ilgą eilę liuksusinių rezidencinių dangoraizyžių vadinamoje Auksinės Mylios pakrantėje.

Tas langas yra visas senojo pono X pasaulis: pro jį jis pajunta pavasarį atėjus, kai ant vienišų medžių kur ne kur kiemuose pradeda žali lapai atsirasti; pro šį langą jis mato saulę ir gerą gabalą mėlyno dangaus, o audringą dieną net ežero bangas užmato.

Išskiriant televiziją, laikraščius, žurnalus ir žiūrėjimą pro langą bei radijo FM muziką, senini daugiau nelieka nieko. Gyvenimas už savo apartamentelio sienų senyvam žmogui yra pavojingesnis kaip džiunglėse.

Tie neskaiflingi likusieji baltieji žmonės, kurie šiame pensininkams pastatylame dangoraizyje tebegyvena, mokėdami po 45 iki 50 dolerių nuomos, išdrįsta savo butus palikti tik pačiame vidurdienyje. Jie greitai bėga į artimiausią krautuvę, susiperka būtiniausių pragyvenimui reikmenų ir su palengvėjimu atsipučia grįžę ir savo duris iš vidaus užsiraikė. Nes jų tarpe nėra nei vieno, kurs nebūtų jaunų juodukų užpultas, apiplėstas, sumuštas, kaip kokioje medžioklėje palaidų pauglių gaujų sekiotas; baimė ir siaubas jų akyse matyti.

Vienas vienišas p. X pralėdžia vakarus ir dienas. Jis negali nieko aplankyti. Jei jis kur išėitų ir vėliau grįžtų, aišku būtų užpultas. Jo paties irgi seniai niekas nebelanko. Jo draugai bijosi. Kadaise buvęs karo veteranų ir choro narys, jis nebegali ir jų parengimus nuieiti. Baimė būti užpultam yra didelė. Naktimis žemai, apačioje, siaurose gatvėse jis girdi šaukimus... Jo dar vienas noras yra, išsivaduoti iš to namo ir kur nors dar pagyventi saugioje, ramioje aplinkoje, be baimės baigiant savo amžiaus vakarą.

Šeši "Setono mylėtojai" laukia pelnyto teismo

Apskrities teismo grand jury apkaltino šešis gatvių gaujos narius, kaltinamus suokalbū padegti, bandymu padegti, bandymu nužudyti ir neleistinai ginklo pavartojimu. Jie pasodinti po \$50,000 užstatais.

Kaltinamieji yra besivadinančios "Setono mylėtojų" (Satans Lovers) gaujos nariai, visi gyvena srityje aplink 62,63 St. ir Ashland Ave. Nuo praėjo gegužės mėnesio esą 187 įtarti šios gaujos nariai. Be to, iškeltas kaltinimas vienam "Black Disciples" gaujos nariui ir vienam "Black P. Stones tautos" nariui.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

WANTED AT ONCE! DOCKMEN Union Scale — Pass Physical. Good work Record. Working conditions are good. Contact Personnel Dept.

TERMINAL TRANSPORT CO., INC. 5101 So. LAWNDALE SUMMIT, ILL. Phone 581-5500 An Equal Opportunity Employer

JOB WITH SECURITY! IMMEDIATE OPENING STABLE HELP \$250 per month plus room. No night work. 6 days - Middle aged man in Good Health. Must speak some english. Steady year round employment Call 355-3874 or 355-9737

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

Excellent Immediate Opening! BILLER EXPERIENCED

Union Scale — Afternoon Shift. Congenial Working Conditions. Contact — Personnel Dept. TERMINAL TRANSPORT CO., INC. 5101 So. LAWNDALE SUMMIT, ILL. Phone 581-5500 An Equal Opportunity Employer

RENTING IN GENERAL Nuomos

SVARUS, APSILDYTAS ir apstatytas kambarys rūsyje vienam asmeniui. 1241 So. 50 Ct., Cicero. Tel. OL 2-6577

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIU BUTAS suaugusiems; be baldų arba su baldais. 856 WEST 33 STREET

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS VY RUI. Galima naudotis virtuve. Karštas vanduo. 7034 So. BELL AVE.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS vienam asmeniui. Galima pasigaminti valgi. Tel. GR 6-6497

ISNUOMOJAMAS naujai dekoruotas kambarys Marquette Parke. Tel. 434-1223

Juodos gaujos nariai persovė policininką

Fillmore nuovados policininkas Charles Stanley vienas automobilio važiuodamas Gladys ir Talman gatvių kampe trečiadienio vakare sustojo pakalbinti trijų juodukų pauglių ir nuvažiavo. bet jam antru kartu po kelių minučių vėl pravažiuojant vaikėzai pribėgė pradėjo ir automobilį šaudyti, ir paleidė keletą šūvių pagėbo. Stanley peršautas per šlaunį prisiskautė pagalbos ir buvo nugabentas į ligoninę.

Kriminalas vėl pakilo

Chicago policijos superintendantas James Conlisk pranešė, kad per mėnesį nuo spalio 16 iki lapkr. 12 d. didžiųjų nusikaltimų Chicagoje padaugėjo 16.7 nuošimčių lyginant su tuo mėnesiu pernai.

Vienintelis sunkių nusikaltimų, kurs parodė sumažėjimą 27 1/2 %, tai žmogžudystės. Labiausiai padaugėję išprievartavimai, žiaurūs sumušimai ir apiplėšimai.

Pastaruoju metu kasdien įvyksta po 398 kriminalinius nusikaltimus, kurie iš pernai yra pakilę 16.7 nuošimčiais.

Gyvybė už 5 centus

Keturi paaugliai Detroite užpuolė gatvėje 70 metų amžiaus senutę bandė pagrobti jos rankinuką, o kai ši nedavė, ją vietoje užmušė ir rankinuką atėmė. Jame buvo viso 5 centai. Senutė gyveno iš senatvės pensijos.

Pasitaikęs pravažiuojantis policininkas vieną tos gaujos sugavo. Senutės kaimynas padėjė, kad prieš porą mėnesių vienas 12 metų berniukas pagrobė jos rankinuką su 4 doleriais.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

GENERAL OFFICE New Commodity brokerage firm has excellent opportunity for bright girl with good typing skills and willingness to learn. Salary open. 641-1363

BRIDAL FITTER FULL OR PART TIME Good starting rate. Experience required GILMORE'S OAK PARK AVE. OAK PARK, ILL. 383-2300

FOR MOTHERLESS HOME HOUSEKEEPER WANTED Live in. Own room, care of 2 boys 11 & 10 years, good home and salary for right person. 529-2859 Must speak some English.

DICTAPHONE TYPIST \$475 a month. If you can type 40-50 and take shorthand at 60-70 WPM. a large Michigan Ave. Company needs you to assist 2 to 3 men office. Call PAULA MICHAELS, 641-0493 or see personnel. 116 So. MICHIGAN AVE., Suit 904

GENERAL HOUSEKEEPING 5 day week, 11 A.M. Through dinner. Top salary, for right person. Near North, Excellent transportation. 787-4883 evenings & week ends. or write AF Box 607 225 W. WASHINGTON ST. CHICAGO, ILLINOIS 60606

BENDRA NAMŲ RUOŠA VIENA DIENA SAVAITEJE Nereikia virti ir prosyti. Nėra vaikų nei įnamų. Reikalinga rekomendacija. Tel. 446-2445

REIKALINGA SAVISTOVI MOTERIS 4 dienas savaitėje. Pastovus darbas. Tarsimės dėl algos ir rekomendacijų. Susikabinti angliškai. Ateianti. Geras susisiekimas, arti Cicero ir Peterson Ave. Tel. 736-8370

SOUTH SHORE GENERAL OFFICE WORK in real estate office. Knowledge of switchboard, 9 to 4:30. 5 day week. RE 4-8300 Mr. BEATTEY

TYPIST Some general office work. Some filing. Good starting salary. Full time. 467-6336

REIKALINGA SAVISTOVI MOTERIS bendrai namų ruošai. 1 diena savaitėje. Nėra vaikų nei įnamų. 2 dirbantį. \$20 už dieną tinkamam asmeniui. Geras susisiekimas, South Shore. Rašyti: % A. F. 609, 225 W. WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL. 60606

REIKALINGA SAVISTOVI MOTERIS bendrai namų ruošai vieno asmens šeimose. Pastovus darbas, nuo pirmadienio iki šeštadienio. Lengvas virimas. Gera pradinė alga ir geri namai tinkamam asmeniui. Susikabinti angliškai. Geras susisiekimas, šiaurės vakaruose. RA 8-6182. Neatsakant, skambinti vėliau.

Grandinė šį sekmadienį šoks Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Sekmadienį kasa veiks nuo 3 val. po pietų. Šokiai prasidės 4 val. po pietų, punktualiai. Nuširdi padėka už dėmesį šiam spektakliui ir iki malonaus pasimatymo. Margutis (Pr).

Onos Algmienės "Lietuviška Kalėdų Legenda" Alvido Vaikų Teatro (dir. akt. Alf. Brinka, pad. Aldona Sobieskienė) radijo valandėlį šį pirmadienį, gruodžio 1 d., 7 val. v. Sophie Barcus Radijo Šeimos valandoje.

Lietuvių Moterų Piliėčių Lyga praneša, kad sekmadienį, šių metų lapkričio 30 dieną, 3 v. po pietų. Lietuvių Auditorijos mažojoje svetainėje, esančioje 3133 So. Halsted St., įvyks jauki žaidimų popietė. Bus įvairių vertingų dovanėlių ir skani užkanda. Pelnas skiriamas labdarystei. Moterų Lygos vadovybė prašo visuomenę ir nares gausiai atsilankyti, kad galėtumėte smagiai praleisti šventę. Jūsų laukia Valdyba ir Komisija. (Pr).

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIM J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNII PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 4 modernų butų mūras, 3 po 4 ir 7 kambariai, 59 ir Kedzie apylinkėje. MAISTO KRAUTUVĖ Brighton Parke. DU PO KETURIUS, medinis ir garazas. Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. \$13,500.

ŠIMAITIS REALTY INCOME TAX SERVICE 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

ATIDARYTA APZIUREJIMUI SEKMADIENI 1-4 VAL. 6906 So. ARTESIAN AVE. 5 kambarių mūrinis bungalovas, gazu apšildomas. JANIS REALTY Tel. 581-2787 6614 So. PULASKI RD.

PARDUOS NAUJĄ 8 butų namą Marquette Parke. \$13,800 pajamų. Pirmis mažų mainais. Tel. HE 4-2323.

MARQUETTE PARKE parduodamas atremtuotas mūrinis namas. 1 aukštas — biznio patalpa ir 2 kamb. ir II aukšt. 5 kamb., mūrinis garazas. Kaina \$25,000. 2519 W. 71st STREET Skambinti po 5 val. vak. tel. 778-8378

DAŽYMAS Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus. I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilų gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėlimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigo) Pigūs automobilių draudimai.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

KIEKVIENAM NAUDINGA 2 BUTU po 7 kamb. tvirtas mūras. Alumin. langai, naujas šildymas, kabinetu virtuvės. Arti mūsi. \$29,500. 3 GERI BUTAI ir svarus ofisas. Gražus 2 aukštų mūras, gazu šildymas. Garazas. Apie 69 ir California. Imokėti \$6,000. 2 BUTU MŪRAS, 2 auto garazas, geležinė tvora, platus lotas, Marquette Parke. \$20,200. 8 KAMB. GRAŽUS MŪRAS, 1 1/2 vonios, mūro garazas. Seima tuojau gali užimti. Pamatykite. Imokėti \$6,000. 5 1/2 KAMB. labai tvarkingas namas, 2 auto mūro garazas, gazu šildymas. Prie Sv. Ritos. Imokėti \$4,000. 3 1/2 BUTU MŪRAS, apie \$7,000 pajamų. Modernus namas Marquette Parke. Imokėti \$12,000. 6 KAMB. MŪRAS ir 2 auto garazas. 1 1/2 vonios, arti 71-os ir California. Imokėti \$5,000. STAI 4 BUTŲ puikus mūras Marquette Parke, 2 po 6 kamb. ir 2 mažesni butai. Naujas gazu šildymas. 3 auto mūrinis garazas. \$40,400.

Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairius dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, velkia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2688 WEST 59th STREET Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450 Greitas ir tvarkingas visoklausių nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontorėje daromi ir Hūdijam vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki bla-kai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai! Apskaiciavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, įnas ir nutekamuosius vamzdžius suaisosome arba naujus įdedame. KAMINUS ISVALOME ir patalio-mame. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. S k a m b i n k i t LA 1-6047 arba RO 2-8778 (katnavimas veltui. kreipkitės bet kada.

SKAITYK LAIS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS